

TARMO NIINEPUU

UUS VÕIMALUS

Toimetaja: Irene Õmblus
Kujundaja ja küljendaja: Vallo Hallik

© Kõik õigused kaitstud
Teose sisu eest vastutab autor

ISBN: 978-9916-754-83-2

Trükk: Arial Bold OÜ

Arial Bold

P R I N T

Pärnu 2026

Kirjastus Hea Tegu
www.fil.ee

Perele!

*Kui sa saaksid oma elus läbielatud sündmust muuta,
siis kas sa võtaksid selle võimaluse vastu?*

*Tooks see sulle oodatud õnne või elaksid sa uuesti
pettumust teisel kujul läbi?*

Oli tunne, nagu oleksin astunud pimedast ruumist ereda valguse kätte, ometi ei olnud ma omateada kuskile liikunud. Valgus oli liiga hele, nagu üritaks keegi prožektoriga iirist uurida. Raske oli silmi avada, see tegi valu. Harjumine terava, torkiva tundega silmamunades võttis aega. Isegi kui proovisin laugude vahelt piiluda, nägin kõike liiga uduselt. Silmade hõõrumine küll leevendas ebameeldivat tunnet, kuid rohkem ja selgemalt näha ei aidanud. Proovisin aru saada, mis mulle silma paistab või kuidas ma saaksin seda vältida, kui korraga mõistsin, et ma ei tea sedagi, kus ma olen.

Hetkega valdas mind selline paanika, mis viib iga viimse kui raku häireseisundisse. Sarnaselt nurkaatud loomale, kes on valmis ründama iga kahtlase või pigem ebamäärase eesmärgiga liigutuse peale, olin ka mina valmis end kaitsma. Mitte ükski katse meenutada antud hetkele eelnenud sündmusi, ei toonud oodatud tulemust. See oli häiriv. Kas mind mürgitati? Meenusid lood korgijoogist, mis võib samamoodi eelnevat ähmastada, kuid see ei tundunud reaalne – ma ei olnud üldse uimane, samuti polnud ka enesetundel viga. Mingi muu droog või üledoos, näiteks operatsiooni tagajärjel?

Aegamisi hakkasin tajuma valu oma kehas. Kas ma olin vangistatud vastu oma tahtmist? See seletaks tunnet, nagu oleksin majaseina alla jäänud. Äkki üritati minult mingit infot kätte saada ja peksmise tagajärjel olin kaotanud mälu?

Ka pärast pikemat hõõrumist ei saanud ma kätt täielikult silmade eest ära võtta, valgus tegi endiselt veidi liiga. Tõsi, pisut sain juba piiluda, kuid see oli hetkel kõik. Ma pidin kiirelt taastama nägemise juhuks, kui rünnakud jätkuvad. Kuna nägemismeelest ei olnud ümbritseva avastamisel kasu, proovisin kasutada teisi meeli.

Minu ümber valitses täielik vaikus. Olles varemgi vaiksetes kohtades olnud, kuulsin tavaliselt kaugusest ikkagi mingit summutatud lärmi või loodusheliseid või kasvõi autode müra, kuid siia ei kostnud midagi. Ma ei kuulnud isegi elektri liikumisele sarnast undamist oma kõrvus, mis vahel pingutuse tulemusel muidu sinna tekkis. Keegi oli öelnud, et see tuleb mu enda peast, aga siin ei olnud isegi seda „müra”. Kas see oli vaikus enne tormi? Kas vangistaja andis mulle võimaluse taastumiseks, et siis uuesti rünnata?

Kuna parem käsi oli ikka veel ametis silmade hõõrumisega, otsustasin vasakuga veidi ümbrust kombata. Esimese asjana leidsin enda alt tooli. Uus avastus – ma istusin! Asendit kohendades tabas mind teine paanikahoog. Loogika järgi, et kui silmad ei suuda valgust vastu võtta ja kõrvad ei taba ühtegi heli, võiksin ju istumise asemel hoopis lamada, oleks ohutum. See süvendas mu segadust, sest poolpüstises asendis püsimiseks peab inimene suutma end pikemalt nii ka hoida. Seega ei olnud tegu haiglaga ja see ei saanud olla operatsioonijärgne ärkamine. Kinni seotud ma samuti ei olnud, sest olin ju äsja enda asendit kohendanud. Keha analüüsidest sain aru, et valu on justkui tunnetuslik, võiks isegi öelda pseudovalu, sest liigutamine ei tundunud valus ega piiratud. Samas ma teadsin kuskil sügaval sisimas, et kogu mu keha peaks valutama.

„Kus kuradi kohas ma olen ja mis siin toimub?” mõtlesin endamisi. Juhul kui mind pole teadvusetuks pekstud ja ma olen sellest ärganud, siis peab see olema seotud mingite ainetega, mis niimoodi mälule mõjuvad, kuid ka sellel versioonil puudusid argumentid. Samuti puudus vastus kõige lihtsamale küsimusele – miks? Olin ju täiesti tavaline mees. Vähe-malt ma ei mäletanud, et oleksin olnud ekstreemselt rikas, tähtis või tark. Või kasvõi tegelenud tundliku informatsiooniga, mis seletaks mürgitamist või mis iganes siin hetkel toimus. Olin siis olnud ehk valel ajal vales kohas?

Tõsi, esimese hooga oli enda kohta üldse raske midagi meenutada, seega ei saanud välistada ka seda, et olen siiski salaagent. Miks ei võiks olla tegemist ühe seiklusliku põnevikuga, mille peategelasena ma järgneval hetkel saaksin päästa enda ja maailma? Kõige selle peale mõeldes, hakkas mul pea ühel hetkel valutama ja koos sellega meenus esimene asi: pingelistes olukordades või kui olin vähe maganud, oli mu varasemas elus seda sageli juhtunud. Sellele järgnes kolmas paanikahoog. Kuidas oli võimalik, et ma ei mäletanud mitte midagi oma elust ja tegemistest? Ma ei suutnud otsustada, kas ma olen rohkem häiritud sellest, et ma ei tea, kus ma olen ja miks, või sellest, et ma ei suuda meenutada sedagi, kes ma üldse olen.

Keha pinges hoidmine pani turja valutama. Proovisin asendit muuta, kuid teadmatuse ümbritseva suhtes hirmutas ja tegi selle keeruliseks. Kartsin äkilise liigutusega kellegi ärevaks teha, ise toolilt kukkuda või ennast millegi vastu ära lüüa. Aeg-ajalt proovisin uuesti silmi avada. Vaiksel hakkasin harjuma ja

sain aru, et tuba ei olegi üle mõistuse valge või ere, ma lihtsalt ei suutnud harjuda selle tumeda ja heleda kontrastiga. Kuigi tavaliselt käis see kõik kiiremini, olin nüüd lõpuks jõudmas tasakaalupunkti. Justkui oleksin terve talve kuskil pimedas koopas elanud ning nüüd välja tulnud ereda kevadpäikese kätte.

Esimese argliku piilumisega sain aru, et istun täiesti tavalisel toolil. Sellel oli neli jalga, pehmendatud istumisosa ja seljatugi – tüüpiline odava disainiga koosolekuruumi sisustuselement, küll viisakas ja mugav, aga ei midagi erilist. Järgmiseks pöörasin pilgu põrandale. Tegemist oli täiesti tavalise mittemidagiütleva puitimitatsioonparketiga. Seejärel nägin enda ees olevat lauda, mis nagu toolgi oli viisakas, ent täiesti iseloomutu – harilik valge plaadi ja mustade jalgadega, reguleeritava kõrgusega kontorilaud. See välistas selle, et mind hoitakse kinni kuskil keldris või vangilaagris. Mitte et ma nende sisustust teaksin, aga eeldasin sellisest kohast siiski veidi robustsemat disaini. Samas mingiks lääne ühiskonna ülekuulamisruumiks oleks see siin sobinud küll.

Proovisin ruumi edasi avastada, kuid teiselt poolt lauda tungis mu silmadesse jälle ere valgus ja ühtäkki tundsin sarnast valu nagu enne. Pidin jälle silmad sulgema ja neid hõõruma, kuni need tõmbusid veidi niiskeks. Küllap see oli kaitserefleks. Tahtsin väga teada, kes või mis on teisel pool lauda ja miks on vaja mulle valgus näkku suunata.

„Mis kuradi jama see on? Kas keegi saaks selle prožektori kinni panna?” laususin esimesed sõnad, suutmata ilmselgelt oma ärritust varjata. Mingis mõttes proovisin olla ka kaval, et äkki saan nii rohkem teada olukorrast, milles viibin, kuna nägemine mind ju jälle

alt vedas. Huvitav, kas siin olid siiski mängus mingid mõnuained või narkootikumid, mida minu peal katsetati ja mis tegid mu silmad valgusele kuidagi eriti tundlikuks, arutasin endamisi. Laual võis olla täiesti tavaline lamp, mis seda kõike põhjustas, sest kes see ikka veaks sellisesse ruumi ereda prožektori? Kuskil mahajäetud laohoones ootaks sellist „ruumikujunduslikku” lahendust, mitte eripäratus kontoris.

Sellega seoses meenus mulle – esialgu küll üsna ähmaselt – midagi enda kohta. Nimelt see, kuidas mu aju töötas või vähemalt, kuidas olin harjunud mõtlema. Veider asi, mis võiks sellises olukorras meenuda. „Tubli organ, ikka esimesena meenutab enda kohta,” torisesin omaette. Nimelt tuli mulle meelde, et suutsin kiiresti mõelda ja vahel ka kahte liini korraga oma peas arendada. Polnud sugugi harv olukord, kus kõik asjad käisid peas isegi mu enda jaoks liiga rutakalt, jättes mingid tegevused või astmed vahele ja lennates ühelt mõttevälgatuselt teisele silmapilgu kiirusel. Oleks see siis väljendunud ka võimes mitut asja korraga teha, kaugel sellest. Ainus asi, mida see juurde andis, oli võimetus keskenduda, sest mõte läks ikka ja jälle kuhugi rappa jooksuma. Näiteks nagu nüüdki. Selle asemel, et lõppude lõpuks aru saada, mis toimub, proovisin end lõbustada oma aju toimimise veidrusele mõeldes.

Otsustasin asjadele läheneda teistmoodi ja alustada ruumi avastamist enda kõrvalt. See ei viinud mind eriti edasi, sest ruumis tundusid olevat ainult tool ja laud, mille taga ma istusin. Vähemalt ei märganud ma endast paremal midagi, mis oleks minu tähelepanu köitnud. Proovisin korraks pilgu ettepoole heita, kuid seal asuv valgusallikas segas mind endiselt.

Isegi käega silmade varjamine ei aidanud. Vasakule vaadates tabas mind üllatus. Seal oli aken, millest ma küll esimese hooga läbi ei näinud, kuid mis peegeldas veidi tuba, kus asusin. Järeldasin, et tegemist võiks olla nurga all asetseva kahepoolse peegli, mis oli oma paremad ajad juba ära elanud. Mis muu see olla sai? Juba varasemalt peast läbi käinud mõte, et tegu on ülekuulamistooga, tundus aina realistlikum. Seinad olid betoonplokkidest, värvitud mingit ebamäärast helebeežikat tooni, sisustus minimalistlik, et tähelepanu ei hajuks – nali nende kulul, sest minu aju sai enda häirimisega ka ilma segavate faktoriteta hakkama.

Pilku tagasi pöörates tundsin, et peegeldus ikkagi häirib mind. Aken meenutas rohkem toonitud autoklaasi kui head peeglit, järelikult, eeldasin, et selle funktsioon võib olla vale. Samas võis mind segadusse ajada ka minu asend peegli suhtes. Ma polnud ju kunagi ühtegi sellist kahepoolset peeglit näinud, vähemalt enda teada mitte. Jõudsin järeldusele, et võin olla sellel pool, kust on võimalik näha teisel pool toimuvat. Proovisin silmi kissitades ja veidi asendit muutes oma teooriale kinnitust leida, kuid edutult, ning ma ei osanud endiselt öelda, millega täpsemalt on tegemist.

„Noh,” kõlas ootamatult üks mehehääli mu ees, teisel pool lauda, „oled sa lõpetanud?”

Selge, ma ei ole toas üksi, järgnes sellele reaktsioon mu peas. See lõi pildi selgemaks ja fookus koondus situatsiooni analüüsimisele, mitte peegli üle mõtisklemisele. Lisaks kõlas see hääli kuidagi väga tullavalt. Loomulikult ei suutnud ma meenutada, kust ma

seda mäletasin või miks see tuttav oli. Ainus, milleni suutsin jõuda, oli see, et ma ei olnud kuskil vööras riigis, sest sain keelest aru. Ka lootsin, et tuttavast häälest võiks meenutamisel abi olla, sest seda inimest ennast ma polnud ju näinud valguse tõttu, mis oli mulle näkku suunatud.

„Lihtsam on rääkida, kui sa mulle otsa vaatad!” jätkas vööras vestlust.

„Ma ei saa, see valgus pimestab mind,” proovisin järgmiste tegevuste analüüsimiseks aega võita.

„Siin ei ole mingit lisavalgustit, su enda aju teeb sulle trikke.”

See tundus esimese hooga veider, sest ma ei saanud ju teda vaadata. Kuid siis suutsin deduktsiooni-meetodit kasutades jõuda järeldusele, et ju siis see teine pool oli mürgitamisest teadlik või vähemalt selle mõjudega kursis, kui sellise info oskas lauda tuua. Tundsin, kuidas keha jälle pingule tõmbus. Silmi vidukil hoides, proovisin vaikselt oma pead kõneleja poole pöörata. Valgus ei olnudki enam nii hele, kuid millegipärast tundus mõistlik teisele poole lauda vaadata, end aeglaselt sinnapoole keerates. Ma ei tahtnud rääkijale kohe otse silma vaadata, et mitte reeta oma segadust ega anda juhtrolli täielikult käest. Kuigi – mis juhtrolli mul siin oligi. Sellegipoolest otsustasin nii, see tundus kuidagi turvalisem.

Kui jõudsin pilguga tema musta polosärgini, meenus mulle, et ma ei tea enda riietuse kohta midagi. Tundsin, et paljas ma pole. Edasi arutledes sain aru, et mul on seljas lühikeste käistega särk ja mingist raskemast materjalist püksid. Mingi imelik häirekell lõi peas tööle ning enne kui jõudsin vööra nägu